

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH020017
NAZWA
OBSZARU Grądy w Dolinie Odry

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH020017	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Grądy w Dolinie Odry

1.4. Data opracowania 2002-10	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2007-03
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2017-06
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MŚ z dn. 28 marca 2017 r. w spr. soo Grądy w Dolinie Odry (PLH020017)

Wyjaśnienia:	Powiększenie - 10.2009 r. Zmniejszenie pow. - 11.2019 r.
--------------	--

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
17.307

Szerokość geograficzna
51.0082

2.2. Powierzchnia [ha]:
8756.24

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL52	Opolskie
PL51	Dolnośląskie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
2330			0.47		G	D			
3150			108.47		G	A	C	A	A
6120			16.53		G	A	C	A	B
6210			0.38		G	D			
6410			260.41		G	A	C	B	B
6430			9.89		G	A	C	A	B
6440			60.44		G	A	C	B	A
6510			319.33		G	A	C	B	B
9170			102.08		G	A	C	A	A
91E0			103.25		G	A	C	A	A
91F0			2546.89		G	A	B	A	A

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).

- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
F	1130	Aspius aspius			p				C	DD	C	A	C	C
M	1308	Barbastella barbastellus			r	10	50	i		G	C	B	C	C
M	1308	Barbastella barbastellus			w	11	20	i		G	C	B	C	C
A	1188	Bombina bombina			p				C	DD	C	A	C	B
M	1337	Castor fiber			p	100	350	i	C	M	C	A	C	B
I	1088	Cerambyx cerdo			p	237	237	trees	C	G	C	A	C	B
F	1149	Cobitis taenia			p				C	DD	C	A	C	C
I	1074	Eriogaster catax			p				V	DD	C	C	B	C
I	6169	Euphydryas maturna			p				P	DD	B	B	A	B
I	1082	Graphoderus bilineatus			p				C	G	B	A	C	B
M	1355	Lutra lutra			p	30	100	i	C	M	C	A	C	B
I	1060	Lycaena dispar			p				C	DD	C	A	A	B
F	1145	Misgurnus fossilis			p				R	DD	C	A	C	C
M	1318	Myotis dasycneme			c	1	50	i		M	C	B	C	C
M	1324	Myotis myotis			c					DD	D			
I	1084	Osmoderma eremita			p	69	69	trees	C	G	C	A	C	B
I	6179	Phengaris nausithous			p				P	DD	C	A	C	B
I	6177	Phengaris teleius			p				P	DD	C	A	C	B
F	5339	Rhodeus amarus			p				C	DD	C	A	C	C
F	6144	Romanogobio alpinus			p				R	DD	C	A	C	C
F	1146	Sabanejewia aurata			p				C	DD	C	B	C	C
A	1166	Triturus cristatus			p				C	DD	C	A	C	B

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.

- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N16	44.57
N23	0.73
N10	15.27
N17	0.8
N06	3.11
N19	5.19
N12	30.34
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar jest istotny dla zachowania leśnych oraz nieleśnych siedlisk przyrodniczych, szczególnie siedlisk o charakterze hydrogenicznym i związanych z nimi cennymi gatunkami zwierząt stanowiącymi przedmiot ochrony obszaru. Rozciąga się on wzdłuż doliny Odry, obejmując kilka kompleksów leśnych na odcinku między Oławą a Wrocławiem. Praktycznie w całości położony jest na terenie województwa dolnośląskiego, gdzie rozciąga się na terenie powiatu oławskiego, wrocławskiego i miasta Wrocław. W powiecie oławskim ostoja leży w południowym zasięgu gminy miejsko-wiejskiej Jelcz-Laskowice, oraz w północnej części gminy wiejskiej i miejskiej Oława. Na terenie powiatu wrocławskiego obszar obejmuje północno-wschodnią część gminy miejsko-wiejskiej Siechnice oraz południowy kraniec gminy Czernica. Najbardziej wysunięty na północ fragment obszaru wkracza na teren powiatu i gminy Wrocław. Niewielkie fragmenty obszaru znajdują się w województwie opolskim, gdzie stanowią wąski pas na terenie powiatu opolskiego, wzdłuż zachodniej granicy gminy Lubsza.

Obszar ostoi położony jest w obrębie Pradoliny Wrocławskiej, w sąsiedztwie obszaru rozciągają się rozległe równiny i doliny dopływów Odry. Wschodnią i południowo-zachodnią stronę ostoi otaczają równinne terasy niskie z pradolinami plejstocеныskimi. Wzdłuż zachodniej granicy obszaru, na odcinku Oława – Wrocław występują równinne terasy akumulacyjne i erozyjno-denudacyjne. Krajobraz obszaru kształtują doliny licznych cieków, stare koryta rzeczne, pozostałości rozlewisk i stawów. Przestrzeń ostoi porastają zbiorowiska leśne tworząc mozaikę z licznymi polami uprawnymi, łąkami i pastwiskami.

Obszar leży w zasięgu I-rzędowej zlewni rzeki Odry, oraz zlewni rzek niższych rzędów: Widawy, Smortawy i Oławy. Większymi dopływami Odry płynącymi na obszarze ostoi są: Oława z Zieloną, dopływ z Kotowic, Otocznica, Smortawa z Kanałem Bystrzyckim, Młynówka Jelecka i Piskorna. Na terenie ostoi występuje

również wiele mniejszych cieków oraz rowów melioracyjnych tworzących gęstą sieć. Duża część obszaru znajduje się w zasięgu występowania okresowych wezbrań wód rzecznych, przypadający na okres letni, od lipca do sierpnia. W okolicach Kotowic znajdują się zbiorniki wodne: Jezioro Panieńskie, Jezioro Dziewicze, Jezioro Bobrze i Czarna Łacha, zaś w okolicy Gajkowa – poeksploatacyjny zbiornik Bajkał, podobny zbiornik znajduje się w Ratowicach.

4.2. Jakość i znaczenie

Obszar jest istotny dla zachowania leśnych oraz nieleśnych siedlisk przyrodniczych, szczególnie siedlisk o charakterze hydrogenicznym i związanych z nimi cennymi gatunkami zwierząt stanowiącymi przedmiot ochrony obszaru ochrony siedlisk oraz związanego z nim obszaru specjalnej ochrony ptaków OSO Grądy Odrzańskie.

W obszarze zidentyfikowano 11 siedlisk przyrodniczych (9 jako przedmiot ochrony) i 22 gatunki - wymienione w I i II załączniku Dyrektywy Siedliskowej.

3150 – Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* Starorzecza są jednym z najbardziej charakterystycznych dla doliny Odry typów siedlisk przyrodniczych – występują tu w znacznej liczbie i są wykształcone w typowy sposób, stąd ocena reprezentatywności jest doskonała (A).

Charakteryzują się bardzo dobrze zachowaną strukturą i właściwie wykształconą roślinnością wodną (ocena A). Wiele z nich stopniowo ulega wypłycaniu w wyniku zarastania szuwarem trzcinowym. Mniejsze zbiorniki mają nieco uproszczoną strukturę, z tylko niewielką powierzchnią szuwaru, a w skrajnych przypadkach występują bez roślinności towarzyszącej.

Ogólna powierzchnia tych zbiorowisk w obszarze to ponad 108 ha, co mieści się w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ powierzchni tego siedliska przyrodniczego występującego w całej Polsce (względna powierzchnia – „C”).

6120 – Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*)

Śródlądowe murawy napiaskowe to ciepłolubne siedlisko wykształcające się w postaci niskich, luźnych i barwnych zbiorowisk trawiastych, o kępiastej budowie i bogatej florze naczyniowej. W granicach obszaru, siedlisko to występuje w obrębie pól wodonośnych Wrocławia w postaci dużych płatów muraw, o właściwym składzie gatunkowym (ocena A). Poza terenami wodonośnymi, nie stwierdzono występowania tego typu siedliska.

Całkowita powierzchnia tych zbiorowisk jest nieznacząca (16,5 ha) i mieści się w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ powierzchni tego siedliska przyrodniczego występującego w całej Polsce (względna powierzchnia – „C”).

6410 – Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) Łąki trzęślicowe to jedno z najbogatszych gatunkowo i najcenniejszych siedlisk łąkowych. Ich występowanie jest znamienne głównie dla części zachodniej obszaru. Pomimo wysokiej wartości florystycznej tych siedlisk, tylko część ze zidentyfikowanych tam powierzchni łąk jest utrzymywana w stanie właściwym.

O przyznaniu oceny B dla stanu zachowania siedliska w obszarze zdecydowało m.in. jego zbyt rzadkie użytkowanie kośne. Siedlisko jest reprezentatywne dla całego obszaru (ocena A) i stanowi jeden z największych kompleksów łąk zmiennowilgotnych w dolinie Odry.

Pomimo tego, całkowita powierzchnia tych zbiorowisk nie jest znacząca i mieści się w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ powierzchni tego siedliska przyrodniczego występującego w całej Polsce (względna powierzchnia – „C”).

6430 – Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)

Są to zbiorowiska bujnych bylin rosnące na terenach nadrzecznych w miejscach zasobnych w azot. Są reprezentatywne dla dużych dolin rzecznych i poza nimi występują tylko fragmentarycznie. W omawianym obszarze zinwentaryzowano dobrze zachowane płaty tego siedliska charakteryzujące się np. masowym występowaniem wysokich, nitrofilnych bylin np. *Carduus crispus*, przerośniętych pnączami. Jest to właściwa struktura dla tego typu zbiorowisk (ocena A), występujących wzdłuż koryta Odry w okolicach Jelcza, Oławy i Ratowic.

Ogólna powierzchnia tych zbiorowisk w obszarze jest jednak nieznacząca i mieści się w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ powierzchni tego siedliska przyrodniczego występującego w całej Polsce (względna powierzchnia – „C”).

6440 – Łąki selernicowe (*Cnidion dubii*)

Łąki selernicowe są typowym, choć coraz rzadszym elementem krajobrazu międzywala Odry. Rzadko tworzą duże powierzchnie i poza terenami wodonośnymi zlokalizowane są głównie w śródlęśnych enklawach. Pomimo swoich wysokich walorów florystycznych, podobnie jak inne siedliska łąkowe, wiele z nich ulega zniekształceniom i ich skład gatunkowy nie jest w pełni reprezentowany (ocena B). Mimo tego, tworzą jeden z większych kompleksów łąk selernicowych w dolinie Odry, a ich względna powierzchnia mieści się w przedziale $15\% \geq p > 2\%$ powierzchni tego siedliska przyrodniczego występującego w całej Polsce (względna powierzchnia – „B”).

6510 – Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Łąki świeże na terenie obszaru znajdują się w rozproszeniu na terenie całej ostoi. Często ulegają lokalnym przekształceniom w wyniku zaniechania użytkowania kośnego, charakterystyczną cechą płatów siedliska leżących w międzywalu Odry są również nawiązania do łąk zmiennowilgotnych lub zalewowych (ocena B). Względna powierzchnia tych siedlisk nie jest znacząca i mieści się w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ powierzchni tego siedliska przyrodniczego występującego w całej Polsce (względna powierzchnia – „C”). Największe powierzchnie łąk świeżych znajdują się w granicach Wrocławia na terenach wodonośnych, większe płaty występują również na południe od Ratowic i w rejonie Siechnic. Z uwagi na potwierdzoną wartość przyrodniczą łąk świeżych w obszarze oraz ich dobry stan zachowania podwyższono ocenę ogólną dla tego typu siedliska ze znaczącej (C) na dobrą (B).

9170 – Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)

W omawianym obszarze, grądy zlokalizowane są zwykle w mozaice z łęgami dębowo-wiązowo-jesionowymi, zajmując miejsca nieco wyżej położone, zalewane jedynie sporadycznie oraz w miejscach odciętych od wpływu wezbrań wałami przeciwpowodziowymi. Wiele płatów posiada drzewostan uproszczony w wyniku zabiegów gospodarczych, jednak skład gatunkowy tych fitocenoz i stan zachowania pozostaje właściwy (ocena A).

W granicach obszaru grądy nie tworzą większych kompleksów, a ich zasięg mieści się w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ powierzchni tego siedliska przyrodniczego występującego w całej Polsce (względna powierzchnia – „C”).

91E0 – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe)

Najbardziej typowe dla doliny Odry są łęgi wierzbowe, rozwijające się w miejscach najniżej położonych, gdzie wody wezbraniowe stagnują najdłużej. W obszarze jest to obecnie bardzo rzadki podtyp siedliska i występuje na niewielkim areale. Mimo tego, charakteryzuje się dobrze zachowaną strukturą, obecne są również stadia regeneracyjne tych łęgów (ocena A).

Łęgi jesionowo-olszowe zajmują małe powierzchnie wzdłuż drobnych cieków, szczególnie dobrze zachowane są w środkowej części obszaru, w rejonie Kotowic. Wiele drzewostanów charakteryzuje się młodym wiekiem i uproszczoną strukturą, co jednak nie zmienia faktu dobrego zachowania tych siedlisk (ocena A). Całkowita powierzchnia łęgów w granicach obszaru jest nieznaczna i mieści się w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ powierzchni tego siedliska przyrodniczego występującego w całej Polsce (względna powierzchnia – „C”).

91F0 – Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

Ten typ siedliska jest najczęstszym typem ekosystemów leśnych i mającym największe znaczenie w obszarze, a jego całkowita powierzchnia mieści się w przedziale $15\% \geq p > 2\%$ powierzchni tego siedliska przyrodniczego występującego w całej Polsce (względna powierzchnia – „B”). Odcięcie od wód zalewowych spowodowała uruchomienie procesu grądowienia tych siedlisk, jednak ich fizjonomia, skład florystyczny i cenne składniki flory są właściwe i wskazują na wciąż bardzo dobry stan ich zachowania (ocena A). Najlepiej prezentują się łęgi w rezerwacie przyrody „Łacha Jelcz”, ale drzewostany o niemal naturalnym charakterze występują również w rejonie Siechnic i Siedlec. Tylko niewielkie fragmenty tych siedlisk noszą ślady intensywnej działalności gospodarczej człowieka.

2330 – Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi

Siedlisko obejmuje inicjalne stadia sukcesji roślinności na wydmach śródlądowych. W granicach obszaru znajduje się tylko jeden płat omawianego siedliska, który ma charakter inicjalnej murawy napiaskowej. Jest to

siedlisko pochodzenia antropogenicznego, powstałe na skutek wydobywania piasku. Otoczenie wydmy stanowi gospodarczy las sosnowy, jednak ze względu na sam charakter siedliska dalsza sukcesja jest zahamowana. Ze względu na genezę i niewielką powierzchnię siedliska, nie jest ono reprezentatywne dla obszaru, stąd ocena reprezentatywności nieznaczająca (D).

6210 – Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea)

Murawy kserotermiczne występują w dolinach rzecznych na nasłonecznionych skarpach dolin. Na terenie obszaru stwierdzono tylko jeden płat ciepłolubnej roślinności, nawiązujący do muraw z klasy Festuco-Brometea, pochodzenia antropogenicznego, na skarpie drogi Wrocław-Jelcz Laskowice. Siedlisko wykształcone jest tylko fragmentarycznie i występuje w mozaice z układami łąkowymi. Dla całego obszaru nie jest siedliskiem reprezentatywnym (ocena D).

1308 mopek – populacja rozrodcza (r)

Ocena populacji – C (poniżej 2% populacji krajowej). Wielkość populacji rozrodzkiej szacuje się na 10-50 osobników, co może być wielkością zaniżoną. Przy obecnym stanie wiedzy (Gottfried i in. 2015) może to stanowić ponad 0,5% populacji krajowej.

Stan zachowania w obszarze Natura 2000 jest dobry - B co wynika z dużych powierzchni stosunkowo dobrze zachowanych siedlisk i prowadzonych skutecznych działań ochronnych pozwalających odbudować liczebność populacji. Nie udało się dotychczas potwierdzić rozrodu z powodu trudności w odłowieniu osobników, jednak jest on bardzo prawdopodobny.

Izolacja: C – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania. Na terenach sąsiednich obecne są stanowiska gatunku i obszar znajduje się w centrum jego zasięgu.

Ocena ogólna: C – znacząca; występowanie mopka w obszarze nie jest częste, ale populacja jest stabilna.

1308 mopek – populacja zimująca (w)

Ocena populacji – C (poniżej 2% populacji krajowej). Zebrane dane wskazują na zimowanie w obszarze i jego bezpośrednim otoczeniu co najmniej 11-20 osobników. Jest to wartość niedoszacowana ze względu na rozproszenie osobników po małych stanowiskach.

Populacja zimowa jest nieliczna, ale stabilna.

Stan zachowania w obszarze jest dobry (ocena B), ze względu na obecność obiektów mogących stać się istotnymi w tym regionie zimowiskami. Ochrona populacji zimowej jest ważna w aspekcie ochrony populacji rozrodzkiej.

Izolacja: C – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania. Na terenach sąsiednich obecne są stanowiska gatunku i obszar znajduje się w centrum jego zasięgu.

Ocena ogólna: C – znacząca; występowanie mopka w obszarze nie jest częste, ale populacja jest stabilna.

1318 nocek łydkowłosy – populacja migrująca (c)

Ocena ogólna: C – znacząca. Ocena populacji – C (znacząca, poniżej 2% populacji krajowej). Gatunek stwierdzany w obszarze dotychczas tylko w czasie migracji, a pojawiająca się tutaj populacja może stanowić powyżej 1% populacji krajowej.

Stan zachowania w obszarze jest dobry (B), co wynika z dobrego stanu siedlisk tego odcinka Odry (dolina Odry stanowi ważny korytarz migracyjny w południowo-zachodniej Polsce).

Izolacja: C – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania. Na terenach sąsiednich obecne są stanowiska tego nietoperza, gatunek występuje w centrum zasięgu.

1337 – bóbr

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja jest liczna i trudna w oszacowaniu rzeczywistej liczby osobników. Mieści się jednak z dużym prawdopodobieństwem w przedziale $2\% \geq p > 0\%$, co daje jej ocenę C.

Zachowanie: ocena A – w obszarze gatunek związany ze zbiornikami wodnymi, brzegami rzek, szuwarami i olszynami. Szeroka dostępność tych siedlisk przekłada się na doskonały stan zachowania gatunku w obszarze.

Izolacja: ocena C

1355 – wydra

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja jest liczna i trudna w oszacowaniu rzeczywistej liczby osobników. Mieści się jednak z dużym prawdopodobieństwem w przedziale $2\% \geq p > 0\%$, co daje jej ocenę C.

Zachowanie: ocena A – w obszarze gatunek związany z siedliskami wodnymi – rzekami i starorzeczami. Szeroka dostępność tych siedlisk przekłada się na doskonały stan zachowania gatunku w obszarze.

Izolacja: ocena C

1166 – traszka grzebieniasta

Ocena ogólna B, w tym: Populacja jest dość liczna i silnie zależna od skali drapieżnictwa ryb w zasiedlanych zbiornikach. Mieści się jednak z dużym prawdopodobieństwem w przedziale $2\% \geq p > 0\%$, co daje jej ocenę C.

Zachowanie: ocena A – w obszarze gatunek związany z niewielkimi zbiornikami wodnymi oraz starorzeczami. Szeroka dostępność tych siedlisk przekłada się na doskonały stan zachowania gatunku w obszarze.

Izolacja: ocena C

1188 – kumak nizinny

Ocena ogólna B, w tym: Populacja jest lokalnie bardzo liczna, ale w skali kraju pozostaje nieznacząca – ocena C.

Zachowanie: ocena A – w obszarze gatunek związany z niewielkimi zbiornikami wodnymi – głównie starorzeczami, ale również zbiornikami okresowymi. Szeroka dostępność tych siedlisk przekłada się na doskonały stan zachowania gatunku w obszarze.

Izolacja: ocena C

6144 – kielb białopłetwy

Ocena ogólna C, w tym:

Populacja liczna, w skali kraju pozostaje nieznacząca – ocena C

Zachowanie: ocena A – stan zachowania gatunku jest właściwy ze względu na dużą dostępność siedlisk. Występuje głównie w Odrze.

Izolacja: ocena C

1130 – boleń

Ocena ogólna C, w tym:

Populacja liczna, w skali kraju pozostaje nieznacząca – ocena C

Zachowanie: ocena A – stan zachowania gatunku jest właściwy ze względu na dużą dostępność siedlisk. Występuje licznie w Odrze i Oławie. W Smortawie i starorzeczach jest nieliczny.

Izolacja: ocena C

5339 – brzanka

Ocena ogólna C, w tym: Populacja nieliczna, w skali kraju jest nieznacząca – ocena C

Zachowanie: ocena A – stan zachowania gatunku jest właściwy ze względu na dużą dostępność siedlisk. Występuje w Odrze, Smortawie, Oławie i starorzeczach.

Izolacja: ocena C

1145 – *Misgurnus fossilis* Ocena ogólna C, w tym: Populacja składająca się z pojedynczych osobników, w skali kraju jest nieznacząca – ocena C Zachowanie: ocena A – stan zachowania gatunku jest właściwy ze względu na dostępność siedlisk. Występuje w Odrze, Smortawie, Młynówce Jeleckiej, Oławie i Zielonej, pojedyncze osobniki także w starorzeczach. Izolacja: ocena C

1146 – koza złotawa

Ocena ogólna C, w tym: Populacja składająca się z nielicznych osobników, w skali kraju jest nieznacząca – ocena C

Zachowanie: ocena A – stan zachowania gatunku jest właściwy ze względu na dużą dostępność siedlisk. Występowanie tego gatunku stwierdzono w Smortawie.

Izolacja: ocena C

1149 – koza

Ocena ogólna C, w tym:

Populacja liczna, w skali kraju pozostaje nieznacząca – ocena C

Zachowanie: ocena A – stan zachowania gatunku jest właściwy ze względu na dużą dostępność siedlisk.

Występuje licznie w Odrze i Oławie, pojedyncze osobniki stwierdzono w Otocznicy.

Izolacja: ocena C

6169 – przełotka maturna

Ocena ogólna B, w tym:

Szacunkowa wielkość populacji wynosi do 100–250 osobników na jak dotąd jednym rozległym stanowisku w obszarze. W skali kraju jest to wartość mieszcząca się w przedziale $15\% \geq p > 2\%$, co daje jej ocenę B.

Zachowanie: ocena B – w obszarze gatunek związany jest z siedliskami lasów łęgowych. Chociaż dostępność tych siedlisk jest wysoka, w ostatnim czasie pojawiło się groźne dla przeplatki zjawisko zamierania jesionów, która jest podstawową rośliną żywicielską dla jej stadiów larwalnych.

Izolacja: ocena A.

Można przyjąć z dużym prawdopodobieństwem, że badana populacja przeplatki jest całkowicie izolowana od największej znanej krajowej metapopulacji tego motyla zamieszkującej lasy łęgowe w dolinie Odry (do Ścinawy) i jej dopływów (Bystrzycy, Widawy, Ślęzy).

6177 – modraszek telejus

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja jest stosunkowo liczna, ale w skali kraju pozostaje nieznacząca – ocena C. Aktualna sytuacja gatunku w obszarze wymaga jednak uzupełnienia wiedzy. Jak dotąd znanych jest 12 stanowisk gatunku w obszarze.

Zachowanie: ocena A – gatunek związany z łąkami, zwłaszcza zmiennowilgotnymi. Duża powierzchnia siedlisk w obszarze przekładała się do niedawna na doskonały stan populacji tego gatunku.

Izolacja: ocena C.

1060 – czerwoczyk nieparek

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja jest bardzo liczna, skupiająca się w obrębie 7 rozległych znanych stanowisk gatunku w obszarze. W skali kraju pozostaje jednak nieznacząca – ocena C.

Zachowanie: ocena A – dzięki rozległej powierzchni siedlisk, stan zachowania gatunku jest właściwy.

Odnotowano 5-8 stanowisk jego występowania.

Izolacja: ocena A.

6179 – modraszek nausitous

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja jest stosunkowo liczna, ale w skali obszaru pozostaje nieznacząca – ocena C. Jak dotąd znanych jest 8 stanowisk gatunku w obszarze.

Zachowanie: ocena A – gatunek związany z łąkami, zwłaszcza zmiennowilgotnymi. Duża powierzchnia siedlisk w obszarze przekładała się do niedawna na doskonały stan populacji tego gatunku.

Izolacja: ocena C

1074 – *Eriogaster catax*

Ocena ogólna C, w tym: Aktualna populacja gatunku w obszarze pozostaje wciąż pod wpływem skutków jego translokacji w miejsce dawnego, zamierającego stanowiska na Wyspie Opatowickiej – aktualnie jedyne w obszarze. Trudno aktualnie jest ocenić stabilność populacji w tym miejscu. Szacuje się, że w skali kraju pozostaje ona nieznacząca – ocena C. Aktualna sytuacja gatunku w obszarze wymaga uzupełnienia wiedzy.

Zachowanie: ocena C – siedlisko charakteryzuje się niewielką powierzchnią, niewystarczającą do dobrego zachowania gatunku. Izolacja: ocena B – jedyne stanowisko na Wyspie Opatowickiej jest dość niepewne ze względu na utrudnione możliwości wymiany genetycznej między populacjami.

1088 – kozioróg dębosz

Ocena ogólna B, w tym: Populacja lokalnie bardzo duża (237 potwierdzonych stanowisk), co jednak może w dalszym ciągu mieścić się w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ (ocena C).

Zachowanie: ocena A. Stan zachowania gatunku jest właściwy ze względu na dużą liczbę zasiedlonych

drzew oraz zróżnicowaną liczbę czynnych żerowisk larw.

Izolacja: ocena C.

1084 – pachnica dębowa

Ocena ogólna B, w tym:

Populacja lokalnie bardzo duża (69 potwierdzonych stanowisk), co jednak może w dalszym ciągu mieścić się w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ (ocena C).

Zachowanie: ocena A. Stan jego zachowania pozostanie właściwy sposób pod warunkiem dostępności siedliska – grubych, dziuplastych drzew w pobliżu aktualnie czynnych stanowisk.

Izolacja: ocena C.

1082 kreślinek nizinny

Ocena ogólna: B, w tym:

Populacja: B – gatunek stwierdzony został na 6 stanowiskach w Obszarze, wielkość populacji jest niemożliwa do oszacowania, jednakże wyniki badań wskazują, że na dolnośląskim odcinku Odry jest to gatunek liczny - z tego względu jego populację oszacowano na kategorię B (bez względu na faktyczny udział populacji w populacji krajowej)

Zachowanie: A - elementy siedlisk zasiedlonych przez gatunek rozmieszczone są równomiernie w granicach Obszaru i zachowane są we właściwym stanie;

Izolacja: ocena C populacja nieizolowana.

1324 nocek duży – populacja migrująca (c)

Ocena populacji – D (populacja nieistotna), gatunek nie stanowi przedmiotu ochrony w obszarze.

Dotychczasowe badania nie wykazały istnienia na tym odcinku Odry stałych schronień nocka dużego (zimowych lub letnich). Może to wynikać zarówno z braku odpowiednio dużej powierzchni optymalnych żerowisk, jak i braku schronień dla kolonii rozrodczych i zimowisk. Jedyne stwierdzone miejsce odpoczynku pojedynczych osobników znajduje się poza granicami obszaru i jest prawdopodobnie stanowiskiem efemerycznym. Populację migrującą przez ten obszar szacuje się na maksymalnie kilkanaście lub kilkadziesiąt osobników, co dla tego gatunku stanowi prawdopodobnie mniej niż 0,1% populacji krajowej.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	K02.02		i
L	J03.01		i
M	J02		b
M	I01		b
M	K04.03		b
L	A11		i
M	G01		i
M	G05.07		b
M	I02		b
M	K02		b
L	E03.01		b
L	E03.02		o
L	H01		b
L	M01.02		o

L	J02.04.02		b
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,
O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.
i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Gawroński A. 2016. Inwentaryzacja przyrodnicza kreślinka nizinnego *Graphoderus bilineatus* w obszarach Natura 2000 Łęgi Odrzańskie PLH020018, Grądy w Dolinie Odry PLH020017, Ostoja nad Baryczą PLH020041, Łęgi nad Bystrzycą PLH020103. GDOŚ. Warszawa. mscp. 2. Kotusz J., Witkowski A., Błachuta J., Kuszniarz J., 2001: Stan ichtiofauny w górnym i środkowym dorzeczu Odry. Roczn. Naukowe PZW, 14: 297-310 3. Kadej M., Ruta R., Malkiewicz A., Smolis A., Stelmaszczyk R., Tarnawski D., Żuk K., Kania J., Suchan T. 2007. Nowe dane o występowaniu pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* (SCOPOLI, 1763) (Coleoptera, Scarabaeidae) na Dolnym Śląsku. Przyroda Sudetów, Jelenia Góra, 10: 135-150. 4. Gottfried T., Gottfried I. Inwentaryzacja chiropterologiczna w obszarze Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry PLH020017 zlecona w ramach projektu POIS.02.04.00-00-0191/16 pn. „Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych”, Wrocław, 2021.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	0.86				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Łacha Jelcz	*	0.68
PL02	Kanigóra	+	0.06
PL02	Zwierzyniec	*	0.1
PL02	Grodzisko Ryczyńskie	+	0.02

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu
Adres:	Polska Al. Jana Matejki 6 50-333 Wrocław
Adres e-mail:	sekretariat@rdos.wroclaw.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oława na okres od 01.01.2004 r. do 31.12.2013 r. PGL LP Nadleśnictwo Oława, ul. Lipowa 8, 55-200 Oława. Link: http://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_wroclaw/nadl_olawa/plan_urzadzania_lasu Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grądy w Dolinie Odry PLH020017 Link: https://edzienniki.duw.pl/legalact/2014/2020/
☐ Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐ Nie	

6.3. Środki ochrony (opcjonalne)

W obrębie obszaru Natura 2000 w miejscach lokalizacji siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony oraz siedlisk gatunków stanowiących przedmioty ochrony zaplanowane są działania z zakresu ochrony czynnej związane z modyfikacją metod gospodarowania w zakresie gospodarki leśnej i przeciwdziałaniem sukcesji wtórnej. Poza ochroną czynną plan zadań ochronnych wskazuje na potrzebę podjęcia działań monitoringowych i uzupełniających wiedzę na temat niektórych gatunków i ich siedlisk.

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH020017

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☐ ☐

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--